

UDHA E KRYQIT
në gjurmët
e të lumturve martirë
shtegtarë të Shpresës

SKEMA III

Nën kujdesin e Motrave Klarise
Manastiri Sh. Kjara - Shkodër

Ŷ Në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt.
 R Amen.

Ŷ Hiri i Zotit tonë Jezu Krishtit, dashuria e Hyjit Atë dhe ndikimi i Shpirtit Shenjt qoftë me ju të gjithë.
 R Dhe me shpirtin tënd.

Ŷ Në fillim të udhëtimit të kryqit kërkojmë mëshirën e Zotit: O Zot, ki mëshirë.
 R O Zot, ki mëshirë.

Ŷ O Krisht, ki mëshirë.
 R O Krisht, ki mëshirë.

Ŷ O Zot, ki mëshirë.
 R O Zot, ki mëshirë.

Ŷ Të adhurojmë o Krisht, e të bekojmë.
 R Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Ŷ Të lutemi: O Zot Jezu Krisht, të ndjekim me fe e me dashuri në rrugën tënde të kryqit. Dhimbja jote qoftë dhimbja jonë. Kryqi yt qoftë kryqi ynë. Vdekja jote qoftë vdekja jonë. Kështu do të jemi me ty në lavdinë e ringjalljes për të gjithë shekujt e shekujve.
 R Amen.

Nga një katekez i papa Françeskut

Vëllezër dhe motra, çështja është të mos lëndohem pak apo shumë nga jeta, çështja është se çfarë të bëj me plagët e mia. Dhe unë ju pyes: çfarë bëni me plagët tuaja, ato që vetëm ju i dini? Ju mund t'i lini të infektohen në inat, në trishtim ose mund t'i bashkoni me ato të Jezusit, në mënyrë që edhe plagët tuaja të bëhen të ndritshme.

Plagët tona mund të bëhen burim shprese kur, në vend që të qajmë mbi vetveten, terim lotët e të tjerëve; kur, në vend që të tërbohemi për çka na morën, kujdesemi për çka u mungon të tjerëve; kur, në vend që të shuajmë etjen tonë, shuajmë etjen e atyre që kanë nevojë për ne! Sepse vetëm nëse pushojmë së menduari për veten, gjejmë vetveten.

Dhe duke e bërë këtë, plaga jonë shërohet shpejt dhe shpresa lulëzon përsëri.

**Rrite Zoja tuj lotue,
 afër kryqit tuj shikue,
 Krishtin pezull kryqëzue.**

**Nana e dashtun, t'lus pa pra,
 varrët e Birit tand pa da,
 gjurma në zemër me m'i ba.**

TË NDALURIT E PARË JEZU KRISHTIN E DËNOJNË ME VDEKJE

I LUMI IMZOT VINÇENC PRENNUSHI

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e shën Palit apostull drejtuar Romakëve (Rom 5,3-5)

Ne mburremi edhe për vuajtjet, sepse e dimë mirë se vuajtja sjell qëndresën, qëndresa na bën besnikë të sprovuar e besnikëria e sprovuar sjell shpresën, e shpresa nuk turpëron, sepse dashuria e Hyjit u ndikua në zemrat tona me anë të Shpirtit Shenjt që na u dhurua.

Nga hagiografia e imzot Vinçenc Prennushit, Arqipeshkëv, frat minor

Atë Zef Oroshi ka dëshmuar: "Imzot Vinçenc Prennushi, Arqipeshkëv i Durrësit, i njohur për shenjtërinë e tij të jetës dhe për vlerën e tij si shkrimtar, sidomos i argumenteve fetare, përveç mundimeve të tjera të panjohura për ne, u torturua prej seksionit të Sigurimit në këtë mënyrë. Pasi e zhveshën, e mbyllën në një kafaz prej hekuri të përgatitur pikërisht për tortura me gozhdë me majë përbrenda: aty e rrotulluan gati çdo ditë, për javë të tëra. Më së fundi vdiq".

Në lidhje me këtë, Karlo Grashi ka shtuar: "Në burg, Imzot Prennushi u soll me dinjitet duke mos folur shumë; ishte i qeshur, i kthjellët, i respektueshëm dhe paqësor me të gjithë". Duket se po realizoheshin fjalët që vetë Imzot Prennushi i kishte shkruar Ministrin të Përgjithshëm të Urdhrit të Fretërve Minorë vite përpara: "Nëse Zoti kërkon fli të reja në këtë fushën tonë misionare, do të themi gjithmonë: u bëftë Vullnesa e Zotit!"

Ŷ Të lutemi: Zbraze mbi popullin tënd, o Zot, bekimin tënd të begatshëm, kështu që në vështirësi të rritet shpresa e në tundim të forcohet virtyti dhe të fitojmë shëlbimin e pasosur. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

Mëshirë për ne!

**Heshta zemrën prej trishtimit,
prej ezgjetit, prej idhnimit,
Zoj's përshkue ia kishte shqimit.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E DYTË

JEZU KRISHTI ËSHTË NGARKUAR ME KRYQ

I LUMI DOM LEK SIRDANI

☩ *T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë*

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e Parë e shën Pjetrit apostull (1Pjt 1,13-16)

Shpirtërisht të gatshëm, rrini zgjuar dhe nguleni tërë shpresën tuaj në hirin që ju sjell zbulesa e Jezus Krishtit. Porsi fëmijë të dëgjueshëm, mos iu përshtatni dëshirave të mëparshme, kur ishit në padije, por, siç është Shenjt Ai që ju ka thirrur, ashtu edhe ju jini të shenjtë në tërë jetën tuaj. Sepse shkruan: "Të jeni të shenjtë sikurse edhe unë jam i shenjtë".

Nga hagiografia e dom Lek Sirdanit

Nuk kishin akuza për t'i bërë Dom Lekës dhe, prandaj, nuk i bënë as gjyq dhe as nuk e dënuan, por vetëm e keqtrajtuan mizorisht, dhe ai megjithëse i sfilatur fizikisht, si Krishti, mbajti deri në fund një pamje të kthjellët dhe heshti. Në përvojën e vet njerëzore dhe të krishterë kishte pasur gjithmonë parasysh se *bota është plot me lot*, dhe një herë pati shtuar: "Kjo botë, meqenëse quhet plot me lot, ka nevojë edhe për lotët e mi".

Tortura më shtazarakë që ajo e hedhjes në gropën e hapur të ujërave të zeza ku, pasi e shtynë në fund me një sferk, vdiq i mbytur së bashku me dom Pjetër Çunin, ndërsa xhelatët i shanin dhe i provokonin duke u thënë: "Ku është Krishti juaj? Pse nuk ju ndihmon?"

☩ Të lutemi: O Hyj, ti na përtërit për jetën e pasosur me ngjalljen e Krishtit, forcoje fenë e shpresën e popullit tënd që kurrë të mos dyshojmë në premtimet që ti vetë na i ke bërë. Nëpër Krishtin Zotin tonë

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

Mëshirë për ne!

**Oh sa n'vaj e sa n'ankim,
kje n'atë ças, pa pasë një g'zim,
Nana Krishtit veç bekim.**

Nanaë e dashtun ...

TË NDALURIT E TRETË

JEZU KRISHTI BIE TË PARËN HERË NËN KRYQ

I LUMI DOM PJETËR ÇUNI

Ÿ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Libri i Urtisë (Ur 3,1-5)

Shpirtrat e të drejtëve janë në dorën e Hyjit dhe ata s'do t'i prekë asfarë vështirësie e vdekjes. Syve të të marrëve u dukën se vdiqën dhe kalimi i tyre nga kjo jetë u duket si ndëshkim e ndarja e tyre prej nesh si një asgjësim, kurse ata janë në paqe. Po edhe nëse, në sytë e njerëzve, e sprovuan ndëshkimin, shpresa e tyre ishte plot pavdekësi; për një vuajtje të lehtë do të fitojnë të mira të mëdha, sepse Hyji i vuri në provë dhe i gjeti të denjë për vetveten.

Nga hagiografia e dom Pjetër Çunit

Dom Pjetër Çuni ishte bariu i mirë i grigjës së vet dhe kudo që ushtroi, mbarështimin e vet e vlerësuan dhe e deshën. Ishte një njeri dhe një meshtar i bindur se në lutje gjente bashkimin e tij intim me Hyjin dhe burimet për t'u përballuar me vështirësitë e panumerta që ndeshte gjatë mbarështimit.

Dom Pjetri, ashtu si edhe Krishti, u torturua mizorisht deri në vdekje; nuk iu kursyen shqelmat, grushtet dhe të rrahurat me çdo lloj mjeti. Mes të tjerash pësoi torturën me energji eletrike duke ia vënë dy fijet e korrentit në veshë, gjë vërtet e tmerrshme. Gjatë torturave u la të vdiste me turp, së bashku me dom Lek Sirdanin. Ende i gjallë, megjithëse pa ndjenja, sepse ishte i sfilatur prej torturave, u hodh në gropën e zezë të kazermës. Dom Pjetri përsëriste shpesh: "Sikurse Krishti pësoi për fe, po vjen koha që do të pësojmë të gjithë ne, por duhet të qëndrojmë sikurse qëndroi ai".

Ÿ Të lutemi: Ruaje, po të lutemi, o Zot, me dashuri të vazhdueshme, këtë familje dhe, pasi kjo mbështetet vetëm në shpresën e hirit qiellor, ta gëzojë gjithherë ndihmën e mbrojtjes sate. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Kjate dneste e dhimbshmja Nanë,
mundue Krishtin për gjith anë,
pa mujtë kush një ndihmë me i dhanë.
Nana e dashtun ...**

TË NDALURIT E KATËRT JEZU KRISHTI HAS NË NËNËN E VET

I LUMI ATË JOZIF PAPAMIHALI

☩ *T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë*

☩ *Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.*

Nga Libri i Siracidit (Sir 24,24-26)

Unë jam nëna e dashurisë së bukur, e frikës, e dijes dhe e shpresës së shenjtë. Në mua është hiri i çdo udhe të vërtetë, në mua është çdo shpresë jete e virtyti. Ejani tek unë të gjithë ju që më dëshironi e do të mbusheni me të mirat e mia.

Nga hagiografia e atë Jozif Papamihalit

Atë Jozif, pasi filloi stuhia komuniste më 29 nëntor 1944, i ftonte të tjerët që të ishin të lumtur dhe të qetë, duke e lënë veten në duart e vullnesës së Zotit dhe që të praninin çfarëdolloj vuajtjeje, deri edhe në vdekjen për të mirën e të gjithëve. Në momentin e arrestimit, i qetë dhe i guximtar, u tha agjentëve të Sigurimit: “Unë nuk merrem me politikë, jam vetëm një njeri i fesë”. U dënua me pesë vjet heqje lirie dhe punë të detyruar. Motra Lulia ka dëshmuar: “Pas hapjes së burgjëve, në 1990, vinin e na takonin shumë persona, që kishin qenë me të në burg. Flisnin për vuajtjet e mëdha që Atë Jozif kishte pësuar, por edhe për dashurinë që ai kishte treguar për shokët e tij të burgut”.

Nuk u dorëzua kurrë gjatë hetuesisë së pafund dhe të lodhshme, si edhe nën torturat çnjerëzore. Bindja e fortë se po vuante për Krishtin dhe për Kishën e Tij i mbushi me hirin e shpallur prej Zoti në Malin e Lumturive: *Të lumët ju kur t'ju shajnë e t'ju salvojnë dhe kur, për shkakun tim, t'i thonë të gjitha zezat kundër jush, por në rrenë! Gëzohuni e galdoni, sepse i madh do të jetë shpërblimi juaj në qiell!*. Në fushën e vdekjes së Maliqit, flisnin për të si për një njeri të guximshëm dhe heroik. Fatkeqësisht, i këputur prej lodhjes së punës, ra sfilitur, i gëlltisur edhe prej shushunjave, në kënetën e Maliqit dhe aty u la të vdiste i mbytur dhe si pasojë aty u varros. Vetëm pak javë më përpara kishte mbushur 36 vjeç.

☩ Të lutemi: O Hyj, ti zgjodhe për nënë të Shpëtimtarit shën Marinë Virgjër, e shkëlqyeshme ndër të përvuajturit dhe të varfrit; bëj, po të lutemi, që, duke ndjekur shembullin e saj, të të nderojmë ty me besim të sigurtë dhe në ty të vendosim tërë shpresën e shpëtimit. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

Mëshirë për ne!

**Tue këqyrë Nanën e Tenzot,
afër Krishtit me varrë plot,
nuk asht njeri që s' derdhë lot.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E PESTË JEZU KRISHTI NDIHMOHET PREJ CIRENEUT

I LUMI DOM JAK BUSHATI

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e Parë e shën Pjetrit apostull (1Pjt 1,20-21)

Ai ishte i caktuar që para krijimit të rruzullit, por u dëftua në këto kohët e fundit për arsye tuaj. Në saje të tij ju besoni në Hyjin që e ngjalli nga të vdekurit dhe i dha lavdi, kështu që feja juaj dhe shpesa të jenë në Hyjin.

Nga hagiografia e dom Jak Bushatit

Dom Jak ishte i zellshëm në ushtrimin e mbarështimit baritor dhe i palodhshëm në shërbimin e popullit. Bujar e bamirës, jetoi në varfëri. Dom Jak jetonte në një dorëzim të plot dhe shpirtëror në Hyjin. Nipi i tij, Ferdinand Bushati, ka thënë: "U arrestua, sepse komunistët ishin fort të bindur se prifti ishte reaksionar, që pengonte përparimin e tyre. Me siguri e dinin se axha nuk e pranonte ideologjinë bolshevike, sepse nuk pranonte parimin e vendosjes së barazisë me dhunë". Mark Tuci shton: "Duke shtypur atë, regjimi kishte si qëllim të hiqte qafe një shtyllë tjetër të lirisë themelore të njeriut e të të krishterëve, që është feja".

Gjatë kohës së hetuesisë, në burgun e Lezhës, dom Jak vuajti mundime të patregueshme, aq sa vdiq para se të dënohej, pesë muaj pas arrestimit. Me siguri gyqtarët do të kishin qenë të kënaqur nëse dom Jaku, për t'u shpëtuar, do t'i kishte pranuar akuzat dhe do ta kishte mohuar fenë e vet. Por dom Jak nuk e lëshoi veten, pasi ishte formuar për ta vënë fenë mbi gjithçka tjetër, mbi vetë jetën. Lutja që e vetmja shoqëri e atyre ditëve të tmerrshëm, që e pastroi për t'i siguruar hyrjen në lumninë e mbretërisë së qiellit.

Ŷ Të lutemi: Ji i butë, o Zot, me shërbëtorët e tu dhe shto në ta dhuratat e hirit tënd, që të zellshëm në shpresë, fe dhe dashuri, të ngulmojnë në zbatimin e urdhërimeve të tua. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Kush sheh Zojën n'at ezgjet,
gadi dekun për djalë të vet,
pa dnesue, jo, nuk jet.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E GJASHTË VERONIKA IA FSHIN FYTYRËN Jezu KRISHTIT

I LUMI ATË GASPËR SUMA

☩ *T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë*

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e shën Palit apostull drejtuar Romakëve (Rom 8,23-25)

Ne, që kemi frytet e para të Shpirtit Shenjt, gjëmojmë në vetvete, duke pritur adoptimin - shpërblimin e trupit tonë. Vërtet, kemi qenë shëlbuar, por në shpresë. Porse shpresa që shihet, nuk është shpresë. Sepse, çka dikush e sheh, si mund ta shpresojë? Nëse, pra, shpresojmë çka nuk shohim, atë gjë e presim me qëndresë.

Nga haggiografia e atë Gaspër Sumës, frat minor

At Gasper, frat minor dhe meshtar, u arrestua nga Sigurimi më 28 maj 1948 në Gomsiqe, ku ishte famullitar e sollen në burgun e Shkodrës në Kuvendin e Gjuhadolit, epror i të cilit kishte qenë, dhe që ndërkohë ishte marrë nga regjimi dhe ishte shdërruar në hetuesi, vend torturash e burgosjeje. Në atë seli, i torturuar barbarisht, u mor në pyetje natë e ditë. Në intervalet, mes një marrjeje në pyetje dhe një tjetre, mes një torture dhe një tjetre, si edhe në vazhdim, siç kanë dëshmuar ata që kanë qenë në burg me të, i kushtohej lutjes dhe, si apostull i vërtetë dhe besnik, i mësonte të luteshin ata që ishin në burg me të dhe, fshehurazi, i pajtonte me Hyjin vëllezërit në fe.

Të gjithë shokët e tij të burgut kanë dëshmuar se atë Gaspri nuk dukej më ai, aq ishte tretur e shpërfytyruar dhe se, pavarësisht prej dhimbjeve të mëdha që ndiente në trup, tregonte një durim të madh dhe i ishte nënshtruar vullnesës hyjnore. Nuk e kishte ndryshuar aspak natyrën e vet të qeshur dhe shakaxhie. Kur po përfundonte dënimin që i kishin dhënë, 20 ditë para se të lirohej, i sfilitur, 53 vjeç, vdiq nga kanceri në infermierinë e burgut. Ishte *Domenica in Albis* e vitit 1950 (e Diela e Bardhë).

☩ Të lutemi: O Hyj, ti je mburoja e atyre që shpresojnë në ty: pa ty asgjë s'është e vyeshme as e shenjtë; na pajis me mëshirën tënde dhe na prij e na drejto, ashtu t'i përdorim të mirat e kalueshme, që qysh tani të jepemi pas të mirave të amshuara. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**M'katet tona me i resitë,
e pa Krishtin gjith molitë,
prej së rrahnash t'asaj ditë.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E SHTATË JEZU KRISHTI BIE TË DYTËN HERË NËN KRYQ

E LUMJA MARIJE TUCI

Ÿ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e shën Palit apostull drejtuar Romakëve (Rom 4, 18-22)

Duke shpresuar kundër çdo shprese, Abrahami besoi që të bëhet kështu ati i shumë popujve sipas fjalës: “E tillë do të jetë pasardhësia jote!”. Dhe me fe të palëkundshme, edhe pse afërsisht njëqindvjeçar, nuk dyshoi në trupin e vet pothuajse të vdekur dhe në kraharorin e Sarës edhe ai pothuajse i vdekur. Nuk dyshoi në premtimin e Hyjit, por u forcua me anë të fesë dhe i dha lavdi Hyjit plotësisht i bindur se çka i premtoi Hyji, ai edhe do ta çojë në vend. Ja, pra, përse kjo gjë iu numërua për drejtësi.

Nga hagjiografia e Marije Tucit

Marije Tuci e pagoj shtrenjtë faktin që ishte e krishterë dhe koherente me zgjedhjen që kishte bërë. Në fakt, pësoi torturat më poshtëruese, derisa e shpërfytyruan në fytyrë e në trup, por ajo diti t’u bëjë ballë me qëndrueshmërinë e karakterit dhe të bindjeve të veta të krishtera.

Ka treguar motër Jorgjia Bulgareci, bashkëmoshatare me Marijen dhe, mbyllur Instituti prej regjimit, ishte rikhtyer në familje pa e veshur veshën rregulltare: “Një herë, gjatë kohës së regjimit, më pat marrë malli për Shkodrën dhe nga Tirana u ktheva për një vizitë të shkurtër në qytet. Aty mora vesh se Marija ishte në spital. Shkova në spital e fillova ta kërkoja, por nuk arrita ta dalloja kaq e kishin shpërfytyruar. Në njëfarë momenti, Marija që më njohu, duke folur me zor, më tha: ‘Jorgjia, shiko si më ka bërë koloneli Hilmi Seiti. Më pat thënë: Do të të shpërfytyroj deri në atë pikë sa as familja jote nuk do të të njohë!’. Unë u turbullova shumë dhe ndjeva një dhimbje të madhe brenda meje kur e pashë në atë gjendje. Marija vazhdoi: ‘Më kanë hedhur vazhdimisht e ngadalë ujë në kokë. Trupi im ishte i lagur gjithmonë. Pa pushim më linin mbi një shtrat të lagur. Shiko si më kanë katandisur! Ditët e mia janë duke mbaruar, dëshira e kolonelit të ma marrë jetën, u realizua. Kriminelët e tij nuk kanë lanë torturë pa provuar mbi trupin tim”.

Kështu e patën katandisur Marijen plot me jetë, dënuar padrejtësisht e lënë të kalbet në lulen e rinis në burgjet e Shkodrës. Martire e fesë katolike, sepse ka besuar në Krishtin dhe e ka kumtuar me jetën e saj koherente, Marija është edhe martire e vërtetë për arsye të virgjërisë, që ajo diti ta mbronte me çdo kusht, duke pranuar torturat më të tmerrshme vetëm që të mos i dorëzohej tunduesit.

Ÿ Të lutemi: Qëndro, o Zot, me ata që të luten dhe shiko me mirësi ata të cilët e vendosën shpresën e tyre në mëshirën tënde, që të qëndrojnë besnikë në një jetë të shenjtë dhe, duke pasur atë që nevojitet mbi tokë, të bëhen trashëgimtarë të përhershëm të premtimit tënd. Nëpër Krishtin Zotin tonë

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**N'mal t' kalvarit kur e lëshoi,
vehten n'kryq, e kur mbaroi,
Krishtin pau e dhimbshmja Zojë. Nana e dashtun ...**

TË NDALURIT E TETË

JEZU KRISHTI NGUSHËLLON GRATË

I LUMI IMZOT JUL BONATI

Ÿ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e shën Palit apostull drejtuar Titit (Tt 3,4-7)

Kur, u dëftua mirësia e Hyjit, Shëlbuesit tonë, dhe dashuria e tij ndaj njerëzve ai na shëlboi, jo në saje të veprave tona që ne i bëmë në drjetësi, por në saje të mëshirës së vet: me anë të larjes së rilindjes dhe të ripërtëritjes që jep Shpirti Shenjt, të cilin me begati e ndikoi në ne nëpër Jezu Krishtin, Shëlbuesin tonë, që, të shfajësuar me anë të hirit të tij të jemi, në saje të shpresës, trashëgimtarë të jetës së pasosur.

Nga hagiografia e imzot Jul Bonatit

Ai që kundërshtonte për çfarëdolloj veprimi apo shprehjeje të regjimit quhej reaksionar dhe sabotator. Imzot Bonati, njëri shumë i ditur, që punoi për të mirën e katolikëve, pa lënë mënjanë perkujdesjet e tij për ortodoksët dhe myslimanët – të cilët e vlerësonin dhe kishin besim në të - u gjend i thithur nga kjo vorbull përpirëse. Pësoi shumë tortura. Mes të tjerash, e goditnin në kokë dhe në trup me një tufë çelësash burgu. Me vështirësi arrinte të mbahej dhe të qëndronte në këmbë. Meqenëse dëshira e tij e madhe ishte të kthehej e të kremtonte Meshën e shenjtë, shqetësohej dhe i thoshte motrës, kur ajo shkonte ta takonte: “Si do t’ia bëj të qëndroj në këmbë për të kremtuar Meshën, meqë më kanë goditur në gjunjë me çelësat të mëdhenjë dhe nuk mbahet dot?”.

Duke e torturuar, e detyronin të mohonte fenë, por ai, gjithmonë i vendosur dhe i bindur, thoshte: “Kurrë! Nuk e tradhtoj fenë time!”. Ajo Eukaristi, që e kremtonte me një devocion të thellë, duke bërë që t’i shndriste fytyra, dhe që qe ngushillimi i tij më i madh, i mësoi ritmin e hapit që duhet të mbante për të qëndruar në hapin e Krishtit me qëllim që të ishte, si Krishti, fli pajtuese për përdjekësit e vet.

Ÿ Të lutemi: Dëgjoji me mirësi, o Zot, lutjet tona, që duke besuar ngultas se Biri yt u ngjall prej të vdekurish, të forcohet shpresa jonë në ngjalljen e shërbëtorëve të tu. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Deh ti Nana me dashni,
dhimben tande ban ta ndi,
sa t'jetoj n'ket shekull të zi.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E NËNTË

JEZU KRISHTI BIE TË TRETËN HERË NËN KRYQ

I LUMI ATË KARL SERREQI

Ÿ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e Parë e shën Pjetrit apostull (1Pjt 3,13-15)

Kush do t'iu bëjë keq nëse do të jeni të zellshëm të bëni të mirën? por, edhe nëse ndoshta do t'iu duhet të vuani për shkak të drejtësisë, të lumët ju! Frikësimin e tyre aspak mos e druani as mos u trazoni, veçse adhuroni në shenjtëri në zemrat tuaja Krishtin Zot! Jini gjithmonë të gatshëm t'i jepni përgjegje gjithsecilit që prej jush kërkon arsyen e shpresës që është në ju.

Nga hagiografia e atë Karl Serreqit, frat minor

Frat minor, at Karli kishte një karakter të jashtëzakonshëm: spikaste për gëzimin, ëmbëlsinë dhe butësinë e tij. Fytyra ishte pasqyra e shpirtit të tij. Ishte një meshtar i bindur, guximtar, i vendosur, i dashur nga njerëzit. Ishte shumë i rregullt. Më shumë se i përgatitur ishte i mençur, i ekuilibruar, i mbledhur, fjalëpakët, kishte një besim të madh dhe kultivonte me shumë zell shpirtin e devotshmërisë. Megjithëse vinte nga një familje e pasur tregtarësh, zgjodhi dhe jetoj me gëzim dhe thellësi shpirtin e varfërisë françeskane, themeluar në shëmbullin e Krishtit të varfër dhe mbi punën e duarve të veta. U arrestua, meshtar i ri, në moshën 35 vjeçare. Arsyeja e menjëhershme e arrestimit ka qenë fakti se e kanë kapur duke rrëfyer një armik të komunistëve. Gjatë marrjes në pyetje dhe nën tortura për ta bërë të fliste si donin gjyqtarët, mbajti një qëndrim heroik dhe sjellja e tij në burg ishte shembullore; respektohej edhe nga armiqtë.

Kur gjyqtarët e kërcënuan që të tregonte sekretin e Rrëfimit dhe emrat e banditëve të rrëfyer më parë, populli në sallë për ta nxitur që të fliste i thoshte: "At, thuaje! Ai ka vdekur, t'i shpëto kokën tënde!". Atë Karli, i qetë dhe i vendosur, u përgjigjej: "Unë një herë i kam bërë betim Hyjit, Rrëfimi është një Sakrament që bëhet në fshehtësi: më parë vdes, sesa të nxjerr atë!". Dhe kështu bëri.

Ÿ Të lutemi: O Hyj, fuqia e atyre që shpresojnë në ty, vështroji lutjet tona dhe, pasi pa ndihmën tënde ligështia njerëzore s'mund të bëjë asgjë, na përtërij vazhdimisht me hirin tënd, që, në zbatim të urdhërimeve të tua, të të pëlqejmë me vullnet të mirë e me veprim. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Tui t'u lutë gjithmonë po shkoj,
ban qi Krishtin ta adhëroj,
hirin tand kurr mos ta lëshoj. Nana e dashtun ...**

TË NDALURIT E DHJETË JEZU KRISHTIN E ZHVESHIN

I LUMI DOM NDOC SUMA

Ÿ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e shën Palit apostull drejtuar Romakëve (Rom 8,18-21)

Unë mendoj se të gjitha vuajtjet e tanishme nuk janë të denja të krahasohen me lumturinë e ardhshme që do të zbulohet në ne. E njëmend, edhe vetë krijesa me afsh e pret zbulimin e bijve të Hyjit: krijesa, në të vërtetë, është e nënshtruar kotësisë - jo pse do, por për arsye të atij që e nënshtroi - porse njëmend në shpresë. Sepse, edhe vetë krijesa do të lirohet nga skllavërimi i shkatërrimit për të pasur pjesë në lirinë dhe lumturinë e bijve të Hyjit.

Nga hagiografia e dom Ndoc Sumës

Dom Ndoc Suma, tashmë shëndetlig dhe në gjendje tejet të rëndë fizike për shkak të torturave dhe të burgut, u dënua me 30 vjet burg, të cilat duhet të vuante me punë të detyruar në Beden dhe më pas në Maliq. Kështu dom Ndoci filloi, një tjetër lloj misioni meshtarak.

Ka thënë Tomë Lumçi në lidhje me këtë: “Vjehrrri im, Pashuk Kola, që ishte me të në punët e detyruar në Maliq, më tregoi se meshtarët ishin një skuadër në vete. Puna ishte e rëndë dhe mbi ta e bënin të rëntomte akoma më tepër. Dom Ndoci, me gjithë moshën e tij dhe kushtet shumë të vështira, nuk humbiste guximin. Ishte i qetë dhe i kthjellët në shpirt. Dom Ndoci dhe meshtarët e tjerë ndiheshin të përkrahur nga lutja e vazhdueshme, të shtyrë nga shembulli i tyre, edhe katolikët e tjerë bënë po ashtu. Fshehtazi, dom Ndoci rrëfente ndokënd”. Duke parë se jeta e tij po përfundonte, pas tetë vitesh burg u lirua.

Pasi ishte kthyer në shtëpi, duke kujtuar vitet e burgut, dom Ndoci thoshte: “Po të mos ishin meshtarët më të ri për të plotësuar edhe normën time, unë me siguri do të kisha vdekur në kampet e punës”. Vdekja i erdhi ngadalë për arsye të keqtrajttimeve. Sëmundja e gjatë dhe e dhimbshme, çdo ditë i sillte në kujtesë vuajtjet e përjetuara. Nuk shprehu kurrë urrejtje apo zemërim për xhelatët e vet. I lidhur ngushtë me Krishtin e derdhi pak nga pak gjakun e vet, pikë-pikë, i sigurt, tamam siç pohon shkolla e lashtë e krishterë: *Gjaku i martirëve u bë fara e të krishterëve.*

Ÿ Të lutemi: O Hyj, që na ushqen me të njëjtën bukë e na ngushëllon me të njëjtën shpresë, na forco me hirin tënd, që të bashkuar me shenjtërit e tu si një trup e një shpirt i vetëm në Krishtin, të ngjallemi bashkë me të në lavdi. Ai që jeton e mbretëron në shekujt e shekujve.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Nana e dashtun, të lus pa pra,
varrët e t'Birit tand pa da,
gjurma në zemër me m'i ba.**

TË NDALURIT E NJËMBËDHJETË JEZU KRISHTIN E GOZHDOJNË NË KRYQ

I LUMI DOM DEDË MALAJ

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e Parë e shën Palit apostull drjtuar Selanikasve (1Sel 5,8-11)

Ne, që jemi të ditës, të jemi të përkormë, të veshim për pancir fenë dhe dashurinë, kurse për *përkrenare që na shpëton* të vëmë shpresën! Sepse Hyji nuk na ka caktuar për të qenë të ndëshkuar me drejtësinë hakmarrëse të tijën, por që ta fitojmë shpërblimin nëpër Zotin tonë Jezu Krishtin, i cili vdiq për ne që - ende të gjallë ose të vdekur - të jetojmë bashkë me Të. Prandaj, ngushëlloni njëri-tjetrin, ndërtoni njëri-tjetrin, ashtu siç jeni duke bërë.

Nga hagiografia e dom Dedë Malajt

Nuk qe politika, tradhtia e lartë, spiunazhi, bashkëpunimi me armiqtë e popullit dhe akuzat e tjera qesharake që e çuan drejt vdekjes, por karakteri i tij i fortë, zelli i tij meshtarak, veprimtaria e tij shpirtërore në mesin e popullit katolik kaq të përndjekur nga komunizmi ateist, prej 14 vitesh tashmë!

Dom Dedë e vazhdoi gyqin me një guxim të pazakontë. Si fjalë të fundit tha se nuk kishte qenë kurrë trathtar i atdheut të vet dhe se nuk ishte as sot; se ishte prift katolik dhe se ishte i detyruar të kërkonte që t'i falej jeta; se nuk ndihej fajtor për asgjë as para Hyjit, as para Atdheut dhe as para popullit, që i kishte shërbyer edhe me atë që kishte bërë kundër komunizmit; se ishte krenar që po pushkatohej si prift katolik, për Shqipërinë dhe për veshjen që mbante; se u kërkonte ndjesë të gjithë atyre që kishte fyer gjatë gyqit apo në gjykatë dhe se i falte ata që e kishin fyer atë; dhe në fund, se i vinte keq për mbesën e vet që po e linte pa askënd. Gjatë gyqit, nuk iu kursye asnjë torturë. Dom Dedë, natën, u pushkatua më 12 maj 1959. Ishte 42 vjeç. Duke e vrarë, regjimi mendonte se e kishin zhdukur, por qenë ata vet që, me padrejtësitë e tyre, e vunë më në dukje Krishtin që ende sot, falë martirizimit të tij, qëndron më i gjallë se kurrë.

Ŷ Të lutemi: Shpejto, o Zot, Jezus, e mos vono. Ardhja jote i ngushëlloftë dhe u dhashtë shpresë atyre që kanë besim në dashurinë tënde. Ti që jeton e mbretëron në shekuj të shekujve.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Ti pjestar m'ban përgjithmonë,
n'at mundim që për faj tonë,
hoq mbi kryq Shëlbuesi jonë.
Nana e dashtun ...**

TË NDALURIT E DYMBËDHJETË JEZU KRISHTI VDES NË KRYQ

I LUMI DOM MARIN SHKURTI

Ë T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e Dytë e shën Palit apostull drjtuar Selanikasve (2Sel 2,15-17)

O vëllezër, jini të qëndrueshëm dhe mbajini porositë që i morët prej nesh qoftë me anë të fjalës qoftë me anë të Letrës sonë. Dhe vetë Zoti ynë Jezu Krishti dhe Hyji, Ati ynë, që na dëftoi dashuri dhe na dhuroi me anë të hirit të vet ngushëllimin e amshuar dhe shpresën e lume, ai i ngushëlloftë zemrat tuaja dhe i forcoftë në çdo vepër dhe fjalë të mirë.

Nga hagiografia e dom Marin Shkurtit

Diktatori Enver Hoxha, më 6 shkurt 1967, e shpalli Shqipërinë vend ateist. Me t'u mbyllur, pra, edhe kishën e Stajkës dhe me t'u ndaluar çdo veprimtari baritore, tashmë e konsideruar si krim, dom Marinit iu desh të kthehej në familje dhe të rifillonte të punonte arën, jo më në pronat e familjes, por të Shtetit. Pas pune, me shumë kujdes kremtonte Meshën e shenjtë, dhe si mundte, fshehurazi, zhvillonte mbarëshkrimin meshtarak. Pas arratisjes së krejt familjes në Malin e Zi, që i riadhesoi menjëherë, të gjithë u arrestuan. Ishin 15 persona. I dërguan në selinë qendrore të Policisë, në Shkodër, ku i nënshtuan torturave të tmerrshme dhe qëndruan rreth pesë muaj. Dom Marini ishte lidhur duar e këmbë dhe i kishin vënë një helmetë në kokë për të shmangur që të vetëvritej duke përplasur kokën për mur, sepse donin të ndienin kënaqësinë e vdekjes prej dorës së tyre. U dënuan që të nëntë, praktikisht të gjithë të rriturit.

Kur u shpallën vendimet, ka treguar i vëllai Jaku: "Unë i kapluar nga kaq shumë dhimbje, i thashë dom Marinit që do t'ia kisha marrë gjakun. Por dom Marini më tha: 'Jo, jo, përkundrazi ju më falni mua, për gjithë të keqen që ju kam shkaktuar, por mos i bëni asnjë të keqe askujt dhe nuk keni asgjë për t'u hakmarrë'". Në moshën 36 vjeçare, për besnikërinë e tij ndaj Krishtit, më 1 prill 1969 u pushkatua.

Ë Të lutemi: O Hyj, mbrojtësi i atyre që shpresojnë në ty, bekoje, shpëtoje, ruaje dhe pastroje popullin tënd, që, i liruar nga mëkati dhe i mbrojtur nga armiku, të qëndrojë vazhdimisht në dashurinë tënde. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

Mëshirë për ne, o Zot!

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Afër krygj's t'Birit t'Tenzot,
m'ban, o Zojë me derdhun lot,
dersa t'kemi jetë e mot.**

Nana e dashtun ...

TË NDALURIT E TREMBËDHJETË JEZU KRISHTIN E ULIN PREJ KRYQIT

I LUMI DOM SHTJEFËN KURTI

Ÿ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Nga Letra e parë e shën Palit apostull drejtuar Timoteut (1Tm 4,10)

Ne vuajmë dhe luftojmë pse shpresojmë në Hyjin e gjallë që është Shëlbuesi i të gjithëve, sidomos i besimtarëve.

Nga hagiografia e dom Shtjefën Kurtit

Sipas kujtimeve të atyre që e kanë njohur, dom Shtjefni ishte një njeri i lutjes, i fortë, i vendosur dhe i drejtë. Ishte një tip i kthjellët dhe i shoqërueshëm. Me mirësinë dhe ëmbëlsinë e vet fitonte besimin e të gjithëve. Luigj Vata ka thënë: “Cilido të arrinte të bënte një bisedë me të, largohej gjithë kënaqësi, si të kishte folur me Zotin”. Shton atë Lovro Gavran: “Edhe në mes të regjimit komunist interesohej plot zell për shpëtimin e shpirtrave”. E devotshme dhe plot pasion që lidhia e tij me Kishën dhe me Papën, për besnikërinë ndaj të cilëve, praktikisht, që dënuar dhe vvarë. I përndjekur fillimisht në atdhe, në Kosovë, i arrestuar dy herë në Shqipëri, dom Shtjefni, në fund, u pushkatua 73 vjeç. Kaloi 18 vjet në burg, në dy momente të ndryshme, nga të cilët 17 në burgun e Burrelit, që prej të gjithëve mbahej si burgu i vdekjes. Gjatë marrjeve në pyetje dhe torturave të tmerrshme, që e bënë copë, reagoi me një ndjenjë të thellë përgjegjësie e dinjiteti. Po ecte po në atë rrugë të dhimbshme që kishte bërë edhe Jezusi Shpëtimtar, dhe kjo i mjaftonte si siguri.

“Dom Shtjefni - ka thënë motra e tij, Sheqa – ka vdekur sepse ka bërë detyrën e vet deri në fund, ka dhënë jetën tokësore për atë të amshuar”. As shpifjet, as akuzat e padrejta, as torturat mizore, as dënimi as mjerimi i viteve të fundit të jetës nuk e cenuan dashurinë për Krishtin dhe për shërbimin e bërë me përkushtim e pasion apostolik ndaj popullit të shpëtuar prej Gjakut të paçmueshëm të Shëlbuesit hyjnor.

Ÿ Të lutemi: O Hyj i gjithëpushtetshëm, vështroji lutjet e popullit tënd dhe atyre të cilëve u dhuron besim e shpresë, në mirësinë tënde, dhuroju edhe frytin e mëshirës sate të përhershme. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**Afër krygjet tue gjimue,
afër tejet tue lotue.
Kish të kjajë unë pa pushue.
Nana e dashtun ...**

TË NDALURIT E KATËRMBËDHJETË JEZU KRISHTIN E VARROSIN

I LUMI DOM MIKEL BELTOJA

Ŷ T'adhurojmë, o Krisht, e të bekojmë

& Pse me kryqin tënd të shenjtë e shpërbleve botën mbarë.

Letra e Parë e shën Pjetrit apostull (1Pjt 1,3-5)

Qoftë bekuar Hyji, Ati i Zotit tonë Jezu Krishtit, i cili na rilindi me anë të mëshirës së vet të madhe në saje të ngjalljes prej të vdekurish të Jezu Krishtit, për shpresën jetësore, për trashëgim të pashkatërrueshëm, të panjollë e të pavyskshëm që e ruajti për ju në qiell; për ju që jeni të ruajtur me fuqinë e Hyjit në saje të fesë për shëlbimin që është gati të zbulohet në kohën e fundit.

Nga hagiografia e dom Mikel Beltojës

Tashmë kishin kaluar 15 vjet qysh kur regjimi komunist mori kontrollin dhe pushtetin duke mbjellë tmerr ngado. Megjithatë, pa frikë, me dëshirën për t'u bërë meshtar për të mirën e popullit të Hyjit, Mikel Beltoja, para se të fillonte përgatitjen, rreth moshës 24 vjeçare, në vitin 1959, me guxim kërkoi dhe mori lejen e nevojshme nga regjimi. Nush Gjuraj kujton: "Kur ai tha të shugurohej meshtar, unë u mundova të kundërshtoja, m'u dhimbte sepse në atë kohë të gjithë meshtarët ishin drejt eliminimit: 'Po si ke vendosur të bëhesh prift, a po sheh se të gjithë priftërinjtë janë duke i burgosur, pushkatuar e internuar?'. Mikeli m'u përgjigj: 'I kam marrë të gjitha para sysh dhe kam vendosur të vdes për Krishtin'".

U shugurua meshtar në Katedralën e Shkodrës, së bashku me të Lumin dom Marin Shkurtin, nga Imzot Ernest Çoba. Nga Beltoja policët e Sigurimit e çuan në Shkodrës, në Degës së Punëve të Brendshme. Aty qëndroi derisa vdiq. Stërnipi i tij, Nush Buzukja, pohon: "E morën në Beltoje vetëm për ta diskretituar përpara popullit dhe e detyronin popullin që t'i kalonte përpara dhe ta pështynte. Vetëm pak njerëz e bënë këtë gjë, sepse atyre u vinte keq dhe duke kaluar përpara tij ulnin kokën në shenjë respekti". U pyet ditë e natë dhe u torturua mizorisht, por qëndroi heroikisht duke i sfiduar të gjithë si atlet i vërtetë i Krishtit. Kush ka qenë dëshmitar thotë se në të, ndihej forca e Shpirtit Shenjt.

Herën e parë që hyri në sallën e gyqit, në gjendje të mjerueshme, përshëndeti me zë të lartë: "Qoftë lëvduar Jezu Krishti!", duke marrë si përgjigje sharje dhe fyerje. Pastaj, i marrë në pyetje, u përgjigj me një ton zëri gjithnjë e më të lartë: "Po flas, por më parë dua të tregoi një gjë shpejt e shpejt", dhe përnjëherësh hoqi kamishën e tij të bardhë për t'u treguar të gjithëve shpinën e zezë, ku dalloheshin qartë shenjat e goditjeve dhe plagët e gjakosura, dhe gjoksin, mbi të cilin po ashtu dalloheshin shenjat e shkaktuara nga goditjet me sende të forta. Pra foli me guxim dhe plot pasion duke thënë: "Unë e di mirë fundin tim, ju e keni caktuar tashmë atë. Unë e di se komunizmi është armiku i përbetuar i fesë dhe i kombit. Kjo urrejtje për fenë dhe veçanërisht për meshtarët, është dëshmuar edhe në vende të tjera dhe këtu, në Shqipëri, pas ardhjes së kominizmit, me një gjenocid të pashembullt të klerikëve të të trija feve. Unë nuk jam as meshtari i parë dhe as i fundit që

jam duke u dënuar. Por Zoti ju faltë, dhe u pendofshi një ditë për ateizmin tuaj. Zoti është i mëshirshëm për ata që kthehen në udhën e pendesës”. Dhe përsëri: “Çfarë të keqeje i ka bërë feja kombit? Gjatë shekujve, deri në ditët tona, të trija fetë kanë jetuar në harmoni duke dhuruar forca intelektuale në planin kulturor, moral dhe shpirtëror në dobi të fesë së popullit. Feja është balsam për shpirtin dhe e çon njeriun kah udha e drejtë e Hyjit, kundër prishjes morale; me mësimet e saj krijon dinjitetin e jetës familjare dhe shoqërore për të mirën e popullit”.

U flijua si një qengj i panjollë, sepse gjaku i tij, i derdhur jo më kot, të pastronte edhe ata që e kishin dënuar dhe vvarë. Ishte 39 vjeç. Trupi i tij, fatkeqësisht, nuk është gjetur kurrë.

☩ Të lutemi: Rri, o Zot, pranë atyre që të thërrasin dhe mbroji ata që shpresojnë në mëshirën tënde, kështu që të pastruar prej njollës së mëkatit, të qëndrojnë në jetë shenjtërie dhe ta fitojnë trashëgimin e premtimit tënd. Nëpër Krishtin Zotin tonë.

**Mëshirë për ne, o Zot!
Mëshirë për ne!**

ose

**Lum njeriu që beson në Zotin,
lum ai se Zoti është shpresa e tij.**

**O Zojë virgjin, Nanë e dëlirë,
lute Zotin të ketë mëshirë:
ti shëlbim prej si na nxier.
Nana e dashtun ...**

PËRFUNDIMI

☩ Të lutemi: Gjaku i martirëve të tu, o Zot, është bërë fara e Kishës sate. Na bën të denjtë ta marrim trashëgimin e këtyre vëllezërve që na kanë parapri në fe e bën që dëshmia e tyre të jetë gjithmonë shembull e udhëheqje në gëzimet e në vështirësitë e jetës. Na jep sigurinë që edhe në rrënojat e njeriut Ti, o Zot, gjithmonë rindërton e bën të rilindë. Nëper Krishtin Zotin tonë. Amen.

LUTJA PËR KANONIZIMIN E TË LUMËVE IMZOT VINÇENC PRENNUSHI ME SHOKË MARTIRË	LUTJA E JUBILEUT 2025
<p>Trini e Shenjtë, Atë e Bir e Shpirt Shenjt, Ty të qofshin lavdi, ndera e bekimi, që ia ke dhuruar Kishës së shenjtë të Lumët Vinçenc Prennushi me 37 Shokë Martirë si model besnikërie ndaj Krishtit dhe dashurie të pakushtëzuar ndaj vëllezërve.</p> <p>Të lutemi me përvujtëri: ashtu si janë të Lumë tashmë në Qiell, denjohu tani t'i lavdërosh edhe këtu në tokë duke na dhënë hirin që aq shumë e dëshirojmë dhe që, me ndërmjetësinë e tyre të përbashkët, me besim të kërkojmë... (këtu bëhet kërkesa). Besojmë në Ty, o Zot. Ardhtë Mbretëria jote! Amen.</p> <p><i>Ati ynë. Të falemi Mari. Lavdi Atit...</i></p>	<p>Zoti ynë që je në qiell, feja që na ke dhënë në Birin tënd Jezu Krishtin, vëllain tonë, dhe flaka e dashurisë e derdhur në zemrat tona nga Shpirti Shenjt, zgjofshin në ne shpresën e lume të ardhjes së Mbretërisë sate.</p> <p>Hiri yt na shndërroftë në mbjellës të zellshëm të farave ungjillore, që ta tharmin njerëzimin dhe gjithësinë, në pritjen plot besim të qiejve të rinj dhe tokës së re, kur, pasi të jenë mposhtur fuqitë e të Keqes, do të shfaqet përgjithmonë lavdia jote.</p> <p>Hiri i Jubileut ndëztë në ne, Shtegtarë të Shpresës, dëshirën e zjarrtë për të mirat qiellore dhe derdhtë mbi mbarë botën gëzimin dhe paqen e Shëlbuesit tonë. Ty, o Hyj i lumë në amshim të qoftë lavdi edhe ndera në shekuj të shekujve. Amen.</p>

☩ Shembulli i martirëve tanë na ndihmoftë të jemi dëshmitarë të shpresës në historinë tonë të përditshme.

R Amen

☩ Zoti qoftë me ju.

R Dhe me shpirtin tënd.

☩ Ju bekoftë Hyji i Gjithëpushtetshëm Ati ✠ e Biri ✠ e Shpirti ✠ Shenjt.

R Amen